

Tjänsteskrivelse

Handläggare

Kommunens revisorer

Svar på frågor från kommunens revisorer - dialogmöte 2020-10-08

Måluppfyllelse och ekonomi 2020

KFs mål - Nämndens mål

*Nämnden har ett mål kopplat till kommunens övergripande mål.
Indikatorerna kommer att uppnås men måluppfyllelsen anges som delvis.
Kommentera.*

Kommentar/svar från Sektor Velfärd:

Det kommunövergripande uppdrag som följs upp är "Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i helakommunen".

Samlad måluppfyllelse baseras på dels faktiskt resultat av de omständigheter som föreligger inom nämndens verksamheter, samt dels av resultatet av de indikatorer som följs upp under året.

De faktiska omständigheter som nämndens verksamheter verkar inom under året präglas kraftigt av Covid-19-pandemin. Samtliga indikatorer baseras på Socialstyrelsens brukarundersökning vars resultat inte presenterats förrän under senare del av året. Sannolikt kommer resultatet i denna undersökning åtminstone i delar påverkas av Covid-19 då undersökningen skedde under mars/april månad.

En försiktig bedömning är alltså att en rättvis samlad bedömning av måluppfyllelse är "delvis uppfylld".

KFs uppdrag till nämnden

Revisorerna noterar följande ang uppdrag i delårsrapport 2:

”Omvårdnadsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen förbättra medarbetarnas arbetsmiljö, minska sjukfrånvaron och öka personalens inflytande över arbetstid och planering”

Uppföljning uppdrag

Klargöra ansvarsområden för olika myndigheter inom Gävle kommun och vad det betyder för uppdraget för Omvårdnadsnämnden.

Arbetsmiljöansvaret ligger till fullo placerat inom Kommunstyrelsens reglemente. Dialog har påbörjats mellan Valfärd Gävles HR-funktioner och HR-avdelningen inom Styrning och stöd för hantering av uppdraget.”

Kommentera ovan. Finns problem med genomförandet även av andra av uppdrag?

Kommentar/svar från Sektor Valfärd:

Arbetet pågår mellan respektive sektor, för närvarande finns inga problem med genomförandet.

KFs ekonomiska ram till nämnden

Nämndens kommentarer till det ekonomiska utfallet jämfört med budget: Resultat delår 2 och prognos 2020. Utmaningar/risker för att ej nå en ekonomi i balans för helåret?

Kommentar/svar från Sektor Valfärd:

Omvårdnadsnämnden redovisar ett resultat t.o.m. augusti 2020 på minus 34,6 mnkr.

Den största avvikelsen finns inom vård- och omsorgsboenden för bemanning, där kostnaderna för OB, övertid och inhyrda sjuksköterskor avviker med ca 17,4 mnkr. Arbetet för att hantera denna kända avvikelse har pausats på grund av Covid-19 men förväntas startas under hösten 2020, samt att det i dagsläget inte fullt ut går att värdera hur stor andel av avvikelsen som uteslutande beror på Covid-19.

Arbetet med effektiviseringskravet för omvårdnadsnämnden under 2020 (26 mnkr) startade redan under slutet av 2019 och det första beslutet fattades på februarisammanträdet och förväntades ha en effektiviseringseffekt på ca 2,0

mnkr under 2020. Dock har stora delar av nämndens planerande effektiviseringsarbete tyvärr blivit förskjutet på grund av den förändrade situationen av Covid-19.

Prognosen för omvårdnadsnämnden avseende hela 2020 bedöms till minus ca 43,0 mnkr. Avvikelsen är till sin helhet beroende på effekterna av Covid-19 pandemin. Prognosen kan dock förändras utifrån kommande beslut angående stadsbidraget merkostnader på grund av sjukdomen covid-19. I dagsläget är endast 50% av sökt belopp och prognostiserat belopp upptaget som intäkt. Potentiellt kan då prognosen för omvårdnadsnämnden förbättras med ca 11 mnkr ner till minus 32 mnkr.

Internkontroll – riskanalys

Bedömer nämnden att man har en återrapportering av ekonomi, måluppfyllelse och uppdrag samt köer/ärendeflöden som ger en tillfredställande intern kontroll över verksamheten? Beskriv.

En riskanalys ska ligga till grund för internkontrollplanen. Den omfattar ofta flera risker än de som tas med i internkontrollplanen. Beslut om riskanalysen saknas på nämndnivå. Hur säkerställer nämnden att internkontrollplanen baseras på en aktuell och heltäckande riskanalys för nämnden? Beskriv.

Kommentar/svar från Sektor Valfärd:

Nämnden har i sin antagna internkontrollplan för 2020 beslutat om en ett mindre antal risker än tidigare år.

Detta är för att säkerställa och prioritera ett antal risker som anses vara av särskild vikt ha god kontroll och uppföljning över.

Ekonomisk månadsrapportering samt redovisning av diverse definerade nyckeltal (volym) sker månadsvis. Måluppfyllelse rapporteras i statusuppdateringar tertialvis och redovisas slutligen vid Årsrapporten för innevarande år. Detta bedöms vara en tillfredsställande rapportering.

Nämnden fattar beslut om Internkontrollplan enligt Internkontrollreglementet för Gävle Kommun. Internkontrollplanen innehåller de prioriterade risker som framkommer av riskanalysen. Riskanalysen sker inom Sektor Valfärd och är grunden för framtagande av de prioriterade risker och kontrollmoment som utgör själva beslutförslaget till Internkontrollplan. Riskanalysen fattas alltså ej

som beslut av nämnden och så ser inte gällande ansvarsfördelning ut enligt aktuellt Internkontrollreglemente.

Risikanalys sker kontinuerligt genom Sektor Vårhärds inre arbete, samt genom de regelbundna rapporteringar inklusive eventuella problemområden/avvikelser från verksamheterna som sker till nämnd. Vid behov revideras internkontrollplanen med tillägg av risker under året om sådana risker identifieras efterhand som måste följas upp och hanteras.

Ny förvaltningsorganisation

*Den nya förvaltningsorganisationen trädde i kraft 2019-01-01.
KS är nu anställningsmyndighet för all personal.*

Nämnden har ansvar för verksamheten. Möjligheterna att genomföra verksamheten är mycket beroende av personal. Har nämndens behov av personal tillgodosetts av KS via kompetensförsörjningsstöd och bemanningsenheten?

Kommentar/svar från Sektor Vårhär:

Behovet av personal har kunnat tillgodoses. Under pandemin har detta testats särskilt (ffa under våren och sommaren 2020), och försörjningen har fungerat.

Covid-19

Hur har pandemin påverkat nämndens verksamhet?

- Ekonomi: minskade intäkter/ökade kostnader?*
- Statsbidrag för att kompensera, direkt eller genom återsökning av kostnader?*
- Personal?*
- Brukare?*
- Ändrad verksamhet för att minska smittspridning?*
- Räcker skyddsutrustningen till? Har anställda/facket/Arbetsmiljöverket haft synpunkter på skyddsutrustning?*

Kommentar/svar från Sektor Vårld:

Ekonomi: minskade intäkter/ökade kostnader?

Delår 2 påvisar att den största avvikelien finns inom vård- och omsorgsboenden för bemanning, där kostnaderna för OB, övertid och inhyrda sjuksköterskor avviker med ca 17,4 mnkr. Arbetet för att hantera denna kända avvikelse har pausats på grund av Covid-19 men förväntas startas under hösten 2020, samt att det i dagsläget inte fullt ut går att värdera hur stor andel av avvikelien som uteslutande beror på Covid-19.

Arbetet med effektiviseringskravet för omvårdnadsnämnden under 2020 (26 mnkr) startade redan under slutet av 2019 och det första beslutet fattades på februarisammanträdet och förväntades ha en effektiviseringseffekt på ca 2,0 mnkr under 2020. Dock har stora delar av nämndens planerade effektiviseringsarbete tyvärr blivit förskjutet på grund av den förändrade situationen av Covid-19.

Prognosen för omvårdnadsnämnden avseende hela 2020 bedöms till minus ca 43,0 mnkr. Avvikelsen är till sin helhet beroende på effekterna av Covid-19 pandemin. Prognosen kan dock förändras utifrån kommande beslut angående stadsbidraget merkostnader på grund av Covid-19. I dagsläget är endast 50% av sökt belopp och prognostiserat belopp upptaget som intäkt. Potentiellt kan då prognosen för omvårdnadsnämnden förbättras med ca 11 mnkr ner till minus 32 mnkr.

Materialinköp för skyddsutrustning -12,0 mnkr

Kostnaderna för materialinköp för skyddsutrustning förväntas uppgå till ca 12,0 mnkr för omvårdnadsnämnden vid årets slut enligt den senaste bedömningen och de aktuella prisnivåerna på marknaden. Prognosen är dock högst osäker och kan behöva justeras. Alla dessa kostnader återsöks som statsbidrag hos Socialstyrelsen.

Personalkostnader -10,0 mnkr

Prognosen för ökade personalkostnader förväntas uppgå till ca 10,0 mnkr för omvårdnadsnämnden vid årets slut enligt den senaste beräkningen, som baseras på förväntad mertid, utökad bemanning etc inom både hemtjänst och vård- och omsorgsboende. I denna prognos ingår även personalkostnaderna för Covid-teamet. Prognosen kan dock behöva justeras om smittspridningen kraftigt ökar igen. Alla dessa kostnader återsöks som statsbidrag hos Socialstyrelsen.

Statsbidrag, merkostnader på grund av Covid-19 11,0 mnkr

Prognosen för statsbidraget merkostnader på grund av sjukdomen Covid-19 tas upp med 50% av prognostiserade kostnader i delåret, då ansökan vid tidpunkt för delårsrapporteringen ännu inte är godkänd.

Statsbidrag för att kompensera, direkt eller genom återsökning av kostnader?

Se ovan.

I delåret så tas 50% av de sökta medlen upp.

Totalt omfattar ansökan 13,8 mnkr till och med augusti inom egen regin (total ansökan för perioden 1/2 2020 – 31/8 2020; ca 16 mnkr). Avser främst materialinköp (förbrukat material 8,4 mnkr) och personalförstärkningar (5,4 mnkr) inom vård- och omsorgsboende och hemtjänst.

Personal?

Prognosen för ökade personalkostnader förväntas uppgå till ca 10,0 mnkr för omvårdnadsnämnden vid årets slut enligt den senaste beräkningen, som baseras på förväntad mertid, utökad bemanning etc inom både hemtjänst och vård- och omsorgsboende. I denna prognos ingår även personalkostnaderna för Covid-teamet. Prognosen kan dock behöva justeras om smittspridningen kraftigt ökar igen. Alla dessa kostnader återsöks via statsbidrag hos socialstyrelsen.

Omvårdnadsnämndens verksamheter har haft ett starkt fokus på att möta pandemins effekter och majoriteten av pågående förändringsarbete har fått prioriteras bort för att möta den akuta situationen.

Boenden och hemtjänst samt hemsjukvård har varit högt belastad pga pandemin.

Brukare?

Pandemin har påverkat kundernas möjlighet till självständighet negativt, bl a utifrån besöksförbudet på vård- och omsorgsboenden men också eftersom flera aktiviteter har ställts in eller minimerats för att minska risken för smittspridning. De gemensamma måltider som vanligen är en höjdpunkt har förändrats så att kunder nu i större utsträckning äter ensamma. För att kunna genomföra säkra besök och motverka isolering och ensamhet hos kunder har plexiglasskärmar för utomhusbesök köpts in till samtliga boenden, liksom ipads för att möjliggöra skype- och/eller facetimesamtal med anhöriga. Aktiviteter har också covid-anpassats och kunder har erbjudits att ta del av underhållning från trubadur och dramapedagog utomhus, promenadgrupper,

tipspromenader, cykelturer med side by side-cykel.

Dagverksamheter och träffpunkter har stängt. Biståndsbeviljade insatser i form av dagverksamhet genomförs inte. En covidanpassad stödverksamhet har bedrivits för vissa personer efter individuell bedömning. Belastningen för kunder/brukare och deras anhöriga har varit påtaglig. Planering pågår om utökad stödverksamhet men kvaliteten i verksamheten kommer vara nedsatt resten av året.

Träffpunkterna har också stängt ner sina lokaler. Uppskattad uteverksamhet har bedrivits. Även inom detta område planeras covid-anpassad verksamhet till hösten då uteverksamhet blir svårare att bedriva.

Anhörigstöd och personliga ombud arbetar med sina uppdrag men har anpassat sig utifrån smittspridningsrisken och arbetar mer digitalt, via telefon och färre fysiska möten. Anhörigstöd arbetar med kommunens stödlinje där medborgare har möjlighet att uttrycka oro och få samtalsstöd.

Volontärsamordnaren driver fortfarande sin verksamhet. Volontärernas insatser påverkas dock av besöksförbudet på vård och omsorgsboenden

Ändrad verksamhet för att minska smittspridning?

Se ovan.

Regeringen har beslutat att fr o m 1 oktober häva beslutet om besöksförbud på våra vård- och omsorgsboenden.

Under mars/april beslutade sektorchefen att stänga dagverksamheter, daglig verksamhet, träffpunkter och verksamheten för avlösningsvistelse vid Bergmästaren tillsvidare för att minska smittspridning av coronaviruset samt för att omfördela personalresurser till olika boenden och andra stödinsatser. Sektorchefen beslutade 21 respektive 24 september att påbörja en anpassad öppning av dagverksamheter (SoL), daglig verksamhet (LSS), träffpunkt Nygården samt avlösningsvistelse vid Bergmästaren.

Räcker skyddsutrustningen till? Har anställda/facket/Arbetsmiljöverket haft synpunkter på skyddsutrustning?

Tillgången till skyddsutrustning är god och inte under något tillfälle under pandemin har skyddsutrustning saknats. Däremot var det tidigt under

pandemin en generell brist, vilket innebar att verksamheten var mycket beroende av täta och snabba leveranser.

Det har under sommaren gjorts flera begäran om förelägganden från lokala skyddsombud gällande användande av visir och för närvarande följer kommunen de riktlinjer som smittskydd vid Region Gävleborg meddelat samt de krav Arbetsmiljöverket ställer.

Tillsyn/Domstolsärenden

Nationellt syns en ökning av antalet ej verkställda beslut med hänvisning till Covid -19 Hur ser utvecklingen av ej verkställda beslut ut för Gävle kommun? Finns det pågående eller nyligen avslutade rättsprocesser?

Kommentar/svar från Sektor Velfärd:

Det är en ökning av ej verkställda beslut inom framför allt dagverksamhet. Detta till följd av stängningen av dessa för att minska smittspridningen av Covid- 19. Rapporteringen av dessa beslut kommer att bli synliga vid nästa rapporteringsperiod till IVO. Gällande antalet ärenden i domstol uppgår dessa till 0.

Nedan finns en sammanställning över aktuella och avslutade tillsynsärenden.

Dnr	Sändare/mottagare	Ärenderubrik	Status	Reg.-datum
20ON223	Inspektionen för vård och omsorg	IVO. Begäran, underrättelse om tillsyn samt begäran om journaler m.m. Dnr 3.5.1-21326/2020-6. Vardaga Tallåsvägen, Vallongården.	Beredning	2020-06-26
20ON211	Inspektionen för vård och omsorg	Underrättelse om tillsyn och begäran om uppgifter, Ordinärt boende. Dnr 3.5.1-17456/2020-4.	Avslutad	2020-06-10
20ON128	Inspektionen för vård och omsorg	Underrättelse och begäran om handlingar och uppgifter, Bergmästargården. Dnr 3.4.1-12161/2020-3.	Beredning	2020-04-09
20ON93	Inspektionen för vård och omsorg	Underrättelse och begäran om handlingar och uppgifter efter mottaget klagomål, vård- och omsorgsboende. Dnr 3.4.1-09190/2020.	Beredning	2020-03-13

20ON25	Inspektionen för vård och omsorg	Underrättelse och begäran om handlingar och uppgifter, vård- och omsorgsboende. Dnr 3.4.1-01110/2020	Avslutad	2020-02-03
20ON7	Inspektionen för vård och omsorg	Begäran om utlämnande av handlingar, Faham Service & Utbildning AB. Dnr 6.3.1-10683/2019	Beredning	2020-01-09
19ON376	Inspektionen för vård och omsorg	Begäran om uppgifter, Artan Health Care Nordic AB. Dnr 6.3.1-10619/2019.	Beredning	2019-11-14
19ON284	Inspektionen för vård och omsorg	Begäran om utlämnande av handlingar, Kalsan AB. Dnr 6.3.1-7355/2019.	Beredning	2019-09-02
19ON279	Inspektionen för vård och omsorg	Begäran om uppgifter gällande Adekvat hemtjänst. Dnr 6.3.1-7550/2019.	Beredning	2019-08-30
19ON222	Inspektionen för vård och omsorg	Underrättelse och begäran om handlingar och uppgifter, vård- och omsorgsboende. Dnr 8.2.1-23007/2019.	Avslutad	2019-06-27
19ON37	Inspektionen för vård och omsorg	Begäran om yttrande och handlingar som gäller ett ej verkställt beslut. Dnr 8.8.1-18/2019	Avslutad	2019-01-31
18ON392	Inspektionen för vård och omsorg	Begäran om yttrande och handlingar med anledning av ej verkställt beslut. Dnr 8.8.1-13068/2017.	Beredning	2018-08-27
18ON105	Inspektionen för vård och omsorg	Begäran om uppgifter, uppföljning av gynnande domar. 10.4-8616/2018	Beredning	2018-03-09
20ON197	Inspektionen för vård och omsorg	Information om tillsyn med anledning av Covid-19.	Avslutad	2020-05-29
20ON192	Inspektionen för vård och omsorg	Tillsyn, Frågor som IVO ställer till verksamheter inom äldreomsorgen med anledning av Covid-19.	Beredning	2020-05-27
20ON191	Inspektionen för vård och omsorg	Tillsyn, Frågor som IVO ställer till verksamheter inom äldreomsorgen med anledning av Covid-19.	Beredning	2020-05-27
20ON162	Inspektionen för vård och omsorg	Information om tillsyn med anledning av Covid 19 samt behandling av dina personuppgifter, Elvinas Omsorg och Rehabilitering AB	Avslutad	2020-05-07
19ON146	Inspektionen för vård och omsorg	Ivo begär yttrande och handlingar som gäller ett ej verkställt beslut. Dnr 8.8.1-37188/2018	Beredning	2019-04-12
19ON51	Inspektionen för vård och omsorg	Ivo begär yttrande och handlingar som gäller ett ej verkställt beslut. Dnr 8.8.1-4898/2019.	Avslutad	2019-02-08

20ON181	Omvårdnadsnämnden	Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL år 2020 (kvartalsrapporteringar till IVO från Omvårdnadsnämnden)	Beredning	2020-06-23
19ON55	Omvårdnad Gävle	Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL år 2019 (kvartalsrapporteringar till IVO från Omvårdnadsnämnden)	Beredning	2020-06-23
20ON265	Arbetsmiljöverket	Föransökan av inspektion, vård- och omsorgsboende Solgårdsgatan 2. 2020/042212.	Beredning	2020-08-14
20ON248	Arbetsmiljöverket	Inspektion av personlig skyddsutrustning inom vård och äldreomsorg - Arbetsmiljöverket.	Beredning	2020-07-23
20ON152	Arbetsmiljöverket	Anmälan till Arbetsmiljöverket, vård- och omsorgsboende. 2020/023309.	Avslutad	2020-04-24
20ON78	Arbetsmiljöverket	Föransökan av inspektion, gruppboende. 2020/010205.	Avslutad	2020-03-09
20ON60	Arbetsmiljöverket	Föransökan av inspektion, Solgårdsgatan. 2020/011884.	Beredning	2020-02-27

Specifika frågor

Enligt nämndbeslut skulle korttidsplatser börja avvecklas och ersättas med insatser från hemvårdsteam när kunden kommer hem från sjukhus i väntan på plats vid särskilt boende. Hur har detta fungerat 2020?

Det finns ett behov av en långsiktig planering för de framåt ökade behoven av särskilda boenden. Var innebär Kommunstyrelsens ansvar för lokaler för Omvårdnadsnämndens planering och verksamhet?

Kommentar/svar från Sektor Velfärd:

Arbetet med avvecklingen av korttidsplatser är till följd av Covid-19 försenat.

Enligt nuvarande tidplan stänger de första platserna i februari 2021.

Kommunstyrelsens ansvar för lokaler ställer höga krav på samverkan mellan Omvårdnadsnämnden och Kommunstyrelsen. En stor utmaning är att Omvårdnadsnämnden i hög grad påverkas av bostadsmarknaden i stort vilket ligger utanför nämndens ansvarsområde. Ett exempel på detta är tillgången till anpassade bostäder för äldre (Trygghetsboenden)

Vid dialogmötet ställdes frågan hur stor andel av vård- och omsorgsboenden drivs i egen regi respektive av extern utförare.

Kommentar/svar från Sektor Vårld:

Antal lägenheter inom vård- och omsorgsboenden (per den sista september 2020):

- Egen regi 673
- LOU-upphandlad verksamhet 158
- Upphandlade 253

Mer information kan läsas på Ankaret, klicka på nedanstående länk:

[- Länk till Ankaret](#)

Revisorernas granskning under 2020

Samtliga nämnder berörs av revisorernas granskning av löneprocessen under hösten 2020.

Revisorerna önskar skriftliga svar på ovanstående frågor samtidigt med mötet.

Frågor nämnden vill diskutera med revisorerna

Revisorerna vill gärna få nämndens synpunkter på det som är positivt eller bekymmersamt, men som inte täcks in av ovanstående frågor.

Magnus Höijer
Sektorchef
Vårld Gävle